

Rigsrevisionens notat om

tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af løn- og fratrædelsesforhold mv. i DR

revision
revision

revision

Tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af løn- og fratrædelsesforhold mv. i DR

7. november 2017

RN 1408/17

I. Indledning

1. Statsrevisorerne anmodede på deres møde den 6. september 2017 Rigsrevisionen om en undersøgelse af løn- og fratrædelsesforhold mv. i DR, jf. rigsrevisorlovens § 8, stk. 1. Dette notat beskriver, hvordan undersøgelsen vil kunne tilrettelægges.

Undersøgelsen forventes gennemført, så Rigsrevisionen kan afgive en beretning til Statsrevisorerne i marts 2018.

II. Baggrund

2. DR er en selvstændig offentlig institution, der primært finansieres via licensmidler. Rammerne for DR's virksomhed er fastsat i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed og tilhørende bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om vedtægt for DR, samt i public service-kontrakten mellem DR og kulturministeren, som indgås i forlængelse af den til enhver tid gældende mediepolitiske aftale. DR skal udøve public service-virksomhed over for hele befolkningen efter principperne i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed og i henhold til kravene i public service-kontrakten. DR's regnskab revideres af Rigsrevisionen, og der er indgået en § 9-aftale om intern revision i DR.

DR ledes af en bestyrelse på 11 medlemmer, som beskikkes af kulturministeren. Kulturministeren udpeger 3 medlemmer (herunder formanden), Folketinget udpeger 6 medlemmer, og de fastansatte medarbejdere i DR udpeger 2 medlemmer. Bestyrelsen er DR's øverste ledelse og fastsætter i kraft heraf bl.a. de almindelige retningslinjer for DR's virksomhed, ligesom det er bestyrelsen, der ansætter generaldirektøren og 5 ud af 6 direktører i DR's direktion. Generaldirektøren har det daglige programansvar og varetager den daglige administrative og økonomiske ledelse af DR. Det er bestyrelsen, der for hvert år fastsætter budgettet for DR's virksomhed, og budgettet sendes til kulturministeren og Folketinget til orientering. Hvad angår DR's regnskab, fremgår det af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, at det af bestyrelsen udarbejdede regnskab for det enkelte år med revisionens bemærkninger forelægges kulturministeren til godkendelse og derefter sendes til Folketinget til orientering.

DR havde i 2016 samlede indtægter på 4.133,2 mio. kr., og DR's samlede resultat for 2016 var på 3,6 mio. kr. I 2016 beskæftigede DR i gennemsnit 2.766 årsværk i faste ansættelsesforhold.

DR's direktion består af én generaldirektør og 6 direktører, heraf er 5 direktører og generaldirektøren ansat af bestyrelsen. De samlede lønudgifter til generaldirektøren og de 5 bestyrelsesansatte direktører var 13,7 mio. kr. i 2016. Heraf modtog generaldirektøren 3,7 mio. kr. Den øvrige ledelse i DR består i 2017 af 8 underdirektører, ca. 30 afdelingschefer og ca. 100 områdechefer.

3. Statsrevisorerne anmodede Rigsrevisionen om:

- At redegøre for lønudviklingen samt de generelle ansættelsesvilkår og personalegoder for medlemmerne af DR's direktion i forhold til andre medievirksomheder i Danmark og i Norden og sammenlignelige virksomheder.
- At undersøge, hvordan DR har udarbejdet benchmarks, hvor ledelsens generelle ansættelsesvilkår, herunder lønforhold, bonusbetaling og fratrædelsesvilkår, vurderes i forhold til andre medievirksomheder i Danmark og i Norden og sammenlignelige virksomheder. I den forbindelse anmodes Rigsrevisionen om at vurdere, om de valgte benchmarks dokumenterer, at det valgte lønniveau understøtter, at DR er konkurrencedygtig, men ikke lønførende i forhold til sammenlignelige virksomheder.
- At vurdere, om de aftaler, der er indgået med ledere ved fratrædelse, er forvaltet sparsommeligt. Her tænkes særligt på de fratrædelsesaftaler, der er indgået med ledere, som er fratrådt efter eget ønske.
- At vurdere, hvordan Kulturministeriet og DR's bestyrelse har ført tilsyn med, at DR's lønomkostninger til ledelsen ikke bliver for høje.

III. Tilrettelæggelsen af undersøgelsen

4. Vi vil gennemføre en undersøgelse af, om lønområdet i DR er forvaltet tilfredsstillende, herunder om og hvordan DR sikrer, at DR ikke er lønførende i forhold til sammenlignelige virksomheder. Derudover vil vi undersøge, om bestyrelsen i tilstrækkelig grad sikrer, at DR ikke er lønførende, og om og i givet fald hvordan Kulturministeriet som ressortansvarlig myndighed har fulgt udviklingen i lønforholdene.

5. Umiddelbart er der ingen retningslinjer for, hvordan en selvstændig offentlig institution skal agere på lønområdet, og vi vil derfor lægge til grund, at DR bør følge de samme retningslinjer, som er gældende for en selvstændig offentlig virksomhed. Ifølge Finansministeriets publikation *Statens ejerskabspolitik* gælder det for alle statens virksomheder, at aflønningen skal ske ud fra et overordnet hensyn om at tilbyde en konkurrencedygtig løn med henblik på at tiltrække kompetente personer til virksomheden, men samtidig sikre, at virksomheden ikke er lønførende i forhold til sammenlignelige private selskaber. Vi vil derfor lægge os op ad dette kriterium og vurdere, om DR er lønførende i forhold til sammenlignelige virksomheder.

DR og Kulturministeriet har haft en række generelle og specifikke bemærkninger til dette notat, som ikke i alle tilfælde er afspejlet i notatet. Bemærkningerne vil indgå i det videre arbejde med undersøgelsen. DR og Kulturministeriet har bl.a. anført, at DR ikke er omfattet af *Statens ejerskabspolitik*, og at en revision af DR's lønforhold ikke generelt kan tage udgangspunkt i de retningslinjer, som følger heraf. Uanset at DR ikke umiddelbart måtte være omfattet af *Statens ejerskabspolitik*, finder Rigsrevisionen, at DR som en licensfinansieret offentlig institution bør sikre, at DR ikke er lønførende i forhold til sammenlignelige virksomheder.

6. I første del af undersøgelsen vil vi undersøge lønforholdene i DR, herunder lønudviklingen, ansættelsesvilkår og fratrædelsesaftaler i perioden 2012-2017, og vurdere dem i forhold til sammenlignelige virksomheder. Fokus vil være på direktionen og den øvrige ledelse i DR, som består af underdirektører, afdelingschefer og områdechefer. Sammenligningen med andre virksomheder vil dog kun omfatte perioden 2012-2016, idet lønoplysninger for hele 2017 ikke er tilgængelige, inden undersøgelsen afsluttes.

7. I forhold til *direktionen* vil vi redegøre for lønudviklingen i perioden 2012-2017 med hensyn til den gennemsnitlige lønstigning for hvert af årene for den faste løn og redegøre for ansættelsesvilkår såsom løn, pension, opsigelsesvarsler og eventuelle fratrædelsesgodtgørelser, bonusser og personalegoder. I det omfang det er muligt, vil vi sammenligne med lønforhold for andre medievirksomheder i Danmark og i Norden og sammenlignelige virksomheder for at vurdere, om DR er lønførende. Det skal i den forbindelse bemærkes, at vi – med enkelte undtagelser – ikke har adgang til oplysninger om lønforhold i andre medier i Danmark og i Norden. Vi har rettet henvendelse til Finlands Yleisradio (Yle), Norsk rikskringkasting (NRK), Sveriges Television AB (SVT), Sveriges Radio (SR) og Sveriges Utbildningsradio (UR) med henblik på at indhente relevante informationer. De pågældende medier med undtagelse af NRK har afvist at fremsende informationer. Vi er i fortsat dialog med NRK om eventuel data til undersøgelsen. Sammenligningen med de nordiske medier vil derfor tage udgangspunkt i de oplysninger, som findes i de respektive virksomheders årsrapporter, og vil derfor være begrænset til de oplysninger, som fremgår heraf. Sammenligningen med NRK vil muligvis kunne baseres på data modtaget direkte fra NRK. Med hensyn til lønforhold i andre medier i Danmark vil vi – i det omfang det er muligt – indhente oplysninger fra de udvalgte medier. Hvis dette ikke er muligt, vil også denne sammenligning blive baseret på oplysninger fra virksomhedernes årsrapporter. Hertil bemærkes, at vi umiddelbart kun har mulighed for at verificere lønoplysninger, hvor vi selv har revisionsadgang. Vi vil ligeledes sammenligne med forholdene i TV 2, idet det er den medievirksomhed, som DR er mest sammenlignelig med i forhold til produkter, og én af de virksomheder, som DR er i konkurrence med i forhold til medarbejdere. Denne sammenligning vil dog samtidig ske under hensynstagen til, at TV 2 drives på mere kommercielle vilkår. Endelig vil vi sammenligne med lønforhold i staten og udvalgte statslige selskaber, hvor staten har 100 % ejerandel. Det bemærkes, at i det omfang sammenligningen baseres på oplysninger fra årsrapporter, vil det kun være muligt at dække perioden 2012-2016, idet årsrapporterne for 2017 ikke vil være offentliggjort inden for undersøgelsesperioden.

8. I forhold til den *øvrige ledelse* i DR vil vi undersøge, om DR har udarbejdet benchmarks med henblik på at vurdere den øvrige ledelses generelle ansættelsesvilkår, herunder lønforhold, bonusbetaling og fratrædelsesvilkår i forhold til andre medievirksomheder i Danmark og i Norden og sammenlignelige virksomheder, og om de valgte benchmarks understøtter, at DR er konkurrencedygtig, men ikke lønførende. Hvis DR ikke har udarbejdet benchmarks på området, vil vi – i det omfang det er muligt – udarbejde en sammenligning med lønforhold i staten og udvalgte statslige selskaber, hvor staten har 100 % ejerandel. Denne eventuelle sammenligning vil tage udgangspunkt i 2016 og forventes ikke at omfatte andre medievirksomheder i Danmark og i Norden, da vi ikke har adgang til disse oplysninger.

9. Endelig vil vi undersøge, om de fratrædelsesaftaler, der er indgået med direktionsmedlemmer og den øvrige ledelse i perioden 2012-2017, er forvaltet sparsommeligt. Vi vil lægge til grund, at området er forvaltet sparsommeligt, hvis indgåelsen af fratrædelsesaftalerne samlet set ikke har været dyrere end de samlede udgifter ved en eventuel afskedigelse (opsigelsesmåneder, antal måneder til proces og eventuel fratrædelsesgodtgørelse i henhold til kontrakten). Vi vil herunder gennemgå konkrete begrundelser og vurderinger, som måtte være lagt til grund for eventuelle fratrædelsesgodtgørelser, der overstiger omkostningen ved en afskedigelse, og vurdere, om begrundelsen kan retfærdiggøre meromkostningen.

I forhold til fratrædelsesaftaler indgået med ledere, der er fratrådt efter eget ønske, vil vi vurdere, om DR's begrundelser for at give en fratrædelsesaftale til pågældende leder, som selv ønsker at fratræde sin stilling, er baseret på økonomiske overvejelser, som retfærdiggør dette. DR har hertil bemærket, at det i forbindelse med fratrædelsesaftaler sker, at den pågældende chef udtaler til offentligheden, at vedkommende selv har valgt at stoppe, uanset at dette ikke er tilfældet. Vi vil basere denne del af undersøgelsen på de fratrædelsesaftaler, som DR oplyser er indgået med ledere, som selv har ønsket at fratræde deres stilling.

10. I *anden del* af undersøgelsen vil vi undersøge, om DR's bestyrelse i tilstrækkelig grad sikrer, at DR ikke er lønførende, og om og i givet fald hvordan Kulturministeriet som ressortansvarlig myndighed har fulgt udviklingen i lønholdene.

I forhold til DR's bestyrelse vil vi lægge til grund, at det for DR – ligesom for selvejende offentlige virksomheder (SOV'ere) – primært er direktionens og bestyrelsens ansvar at følge med i og påse, at lønforholdene er rimelige. Bestyrelsen i DR bør derfor med passende mellemrum sikre sig, at der er pålidelige og troværdige begrundelser for det valgte lønniveau, fx ved brug af relevante benchmarks fra både den offentlige og den private sektor, der dokumenterer, at det valgte lønniveau er passende (nødvendigt), og at man ikke er lønførende.

Kulturministeriet har som ressortministerium i sidste ende et vist ansvar for udviklingen i DR. Det fremgår af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, at det af bestyrelsen udarbejdede regnskab for det enkelte år med revisionens bemærkninger forelægges kulturministeren til godkendelse og derefter sendes til Folketinget til orientering.

Vi vil med udgangspunkt i armslængdeprincippet mellem Kulturministeriet og DR – og under hensyntagen til, at DR's bestyrelse er DR's øverste ledelse, men samtidig at DR er en offentlig institution – undersøge, om og hvordan Kulturministeriet i forbindelse med godkendelsen af regnskabet følger lønforholdene i DR.

11. Rigsrevisionen skal for god ordens skyld understrege, at der undervejs vil kunne ske ændringer i forhold til det skitserede oplæg.

Lone Strøm